

Brüsszel, 2025. június 12.
(OR. en)

7819/25

Intézményközi referenciaszám:
2021/0213 (CNS)

FISC 93
ECOFIN 401
ENER 97
ENV 240
CLIMA 102

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Az energiaadó-irányelv felülvizsgálata – Jelentés az elért eredményekről

Az e feljegyzés mellékletében foglalt, az elért eredményekről szóló jelentés ismerteti az elnökség nézeteit a munka előrehaladásáról és a fenti javaslat 2025 első felében történt vizsgálata során elért eredményekről.

Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy nyugtázza az e feljegyzés mellékletében foglalt, az elért eredményekről szóló elnökségi jelentést, és továbbítsa azt a Tanácsnak.

Felkérjük a Tanácsot (Gazdasági és Pénzügyek), hogy egyik soron következő ülésén „A” napirendi pontként nyugtázza az e feljegyzés mellékletében található, az elért eredményekről szóló elnökségi jelentést.

Az energiaadó-irányelv felülvizsgálata

Az elnökség jelentése az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2021. július 14-én az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre (átdolgozás) vonatkozó javaslatot¹ nyújtott be (a továbbiakban: az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat).
2. Az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag² része. Ez a csomag azokat az ambiciózus uniós célkitűzéseket hivatott megvalósítani, amelyek értelmében 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal csökkenteni kell a kibocsátásokat, és 2050-re el kell érni a klímasemlegességet. A csomag egy sor egymással összefüggő javaslatból áll, amelyek mindegyike ugyanazon cél megvalósítására irányul: 2030-ra és azon túl biztosítani a méltányos, versenyképes és zöld átállást. Számos szakpolitikai területre és gazdasági ágazatra terjed ki: az éghajlat-politikára, az energia és a tüzelőanyagok területére, a közlekedésre, az építőiparra, a földhasználatra és az erdőgazdálkodásra.
3. Az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat céljai a következők:
 - a) olyan kiigazított keret létrehozása, amely az európai zöld megállapodással összefüggésben hozzájárul a 2030-as uniós célértékek eléréséhez és a klímasemlegesség 2050-re történő megvalósításához. Ennek során az energiatermékek és a villamos energia adóztatását összehangolnák az EU energia-, környezetvédelmi és éghajlat-politikájával, hozzájárulva ezzel a kibocsátáscsökkentésre irányuló uniós erőfeszítésekhez;
 - b) olyan keret létrehozása, amely fenntartja és javítja az EU belső piacát, mégpedig az adóköteles energiatermékek körének és az adómértékek struktúrájának az aktualizálása, valamint a tagállami adómentességek és adókedvezmények alkalmazásának egyszerűsítése révén; és
 - c) azon képesség fenntartása, hogy az adóztatás bevételt generáljon a tagállami költségvetések számára.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

4. A Bizottság véleménye szerint ezeket a célokat a volumenalapú adóztatásról az energiatartalom-alapú adóztatásra való áttéréssel, az adómértékek környezeti teljesítmény szerinti rangsorolásával, valamint a fosszilis tüzelőanyagok használatára irányuló ösztönzők korlátozásával lehetne elérni. E rangsorolás szerint a hagyományos fosszilis tüzelőanyagokra – így például a gázolajra és a benzinre – vonatkozna a legmagasabb, a villamos energiára pedig a legalacsonyabb adómérték.
5. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. január 20-án³, a Régiók Bizottsága pedig 2022. április 27-én fogadta el a véleményét⁴. Az Európai Parlament még nem nyilvánított véleményt.

II. A TANÁCSI ELJÁRÁS JELENLEGI ÁLLÁSA

6. Az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat elemzése 2021 szeptemberében indult el az adóügyi munkacsoport (közvetett adók – jövedéki adók/energiaadók) keretében. Az adóügyi munkacsoport (magas szintű formáció) több alkalommal is megvitatta a javaslatot.
7. A Tanács (ECOFIN) 2021. december 7-én nyugtázta az „Írány az 55%!” intézkedéscsomagra vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést, amely az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslatra is kiterjedt⁵. A Tanács (ECOFIN) 2022. június 17-én tudomásul vette az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslattal kapcsolatban elért eredményekről szóló elnökségi jelentést⁶. 2022. december 6-án a Tanács (ECOFIN) irányadó vitát tartott⁷ az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslatról, és politikai iránymutatást nyújtott a további lépésekkel kapcsolatban. A miniszterek általánosságban támogatták a rugalmasabb elnökségi megközelítést, és megoldások keresését szorgalmazták a lezáratlan kérdésekre.
8. 2024. december 10-én a Tanács (ECOFIN) irányadó vitát tartott⁸ az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslatról, és politikai iránymutatást nyújtott.
9. A politikai iránymutatás figyelembevételével folytatódott a szakértői elemzés a Tanács előkészítő szerveiben.

³ 5615/22.

⁴ 7822/25.

⁵ 14574/21.

⁶ 9874/22.

⁷ 14736/22.

⁸ 16174/24 REV 1.

III. A 2025 ELSŐ FELÉBEN ELÉRT EREDMÉNYEK

10. A lengyel elnökség az előző elnökségek által elért eredményekre építve folytatta az energiaadó-irányelv felülvizsgálatával kapcsolatos munkát. Az adóügyi munkacsoport a 2025. január 30-i, április 1-jei és május 20-i ülésén elemezte a javaslatot.
11. 2025 első félévében az elnökség – a munkacsoport ülésein folytatott megbeszélések alapján – három teljes kompromisszumos szöveget készített, és a legutóbbi kompromisszumos szöveget benyújtotta az adóügyi munkacsoport május 20-i ülésére⁹. Emellett az elnökség magyarázó feljegyzésekben ismertette az egyes konkrét rendelkezésekkel kapcsolatos elemzését, amelyek megkönnyítették a megbeszéléseket, és segítettek előrelépést tenni a lezáratlan kérdések megoldása felé.
12. Az egyik megvitatott téma az volt, hogy miként lehetne elérni azt a közös célt, hogy az uniós iparágak versenyképesek maradjanak a változó globális környezetben, és milyen szerepet játszhat ebben az energiaadóztatás. A Bizottság ismertette a következő közleményei energiaadóztatási vonatkozásait: „Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv”¹⁰, „Cselekvési terv a megfizethető energiáért – Az energiauniókban rejlő valós érték kibontakoztatása a megfizethető, hatékony és tiszta energia minden európai számára történő biztosítása érdekében”¹¹, „Versenyképességi iránytű az EU számára”¹² és „Európai acél- és fémipari cselekvési terv”¹³. E közlemények fényében az elnökség úgy véli, hogy az energiaigényes ágazatok, például az ásványi termékekkel kapcsolatos és kohászati folyamatok esetében nagyobb támogatásra van szükség. Ezért – az elnökség szerint – indokolt lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy az irányelv hatálya alóli kizárás formájában továbbra is támogatást nyújtsanak.

⁹ 9008/25.

¹⁰ 6515/25.

¹¹ 6601/25.

¹² 5785/25.

¹³ 7288/25.

13. Egy új, az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat által bevezetett elem a minimum adómértékek automatikus indexálására vonatkozó rendelkezés. Az indexálás célja annak elkerülése, hogy idővel csökkenjen az energiaadó-irányelv gazdasági hatása. Az elnökség elősegítette az indexálás módozatairól, különösen az időalapról és az indexálás felső határáról folytatott megbeszéléseket.
14. Pontosításra került az „önálló felhasználás” és az „eltérő önálló felhasználás” fogalma. Mivel e kifejezések értelmezése és alkalmazási köre tekintetében kételyek merültek fel, az elnökség megbeszélést kezdeményezett a jelentésük egyértelműsítése céljából. Kiegészítő támogatásra lehet szükség az energiatermékek és a villamos energia felhasználásának egyes meghatározott módjai tekintetében a gazdaság bizonyos, energiatermékeket és villamos energiát felhasználó ágazataiban. A tagállamok ezért az ilyen meghatározott felhasználások esetében külön kedvezményes adómértéket alkalmazhatnak (teljes jövedékiadó-mentesség vagy csökkentett adókulcsok). A kompromisszumos szövegben ezeket az eseteket jelölte az „eltérő önálló felhasználás” kifejezés. Az erről szóló megbeszélés során érvként felmerült, hogy az „eltérő önálló felhasználás” az „önálló felhasználás” tágabb fogalmának részhalmazát képezi. Ugyanakkor szükségesnek tűnt megtartani az „önálló felhasználás” fogalmát, mivel az lefedi az energiatermékek és a villamos energia valamennyi, az irányelv hatálya alá eső felhasználási esetét – azaz azokat az eseteket, amelyekre nem érvényes az energiatermékek és a villamos energia kettős felhasználásának fogalommeghatározása. Az „önálló felhasználás” kifejezést a kompromisszumos szövegben megtartották, de az elnökség által kezdeményezett megbeszélések elősegítették, hogy előrelépés történjen e fogalom pontosítása terén annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők, az adóhatóságok és a polgárok jobban megérthessék és értelmezhessék a jövőbeli irányelv szövegét.

15. A delegációk felvetették az olyan kis létesítmények kérdését, amelyek saját maguk által, saját felhasználásra előállított, már megadóztatott nem megújuló energiaforrásokból származó villamos energiát fogyasztanak. A jelenleg alkalmazandó energiaadó-irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy – feltéve, hogy az energiainputok megadóztatásra kerülnek – mentesítsék az adófizetés alól a kis termelők villamosenergia-termelését, amennyiben azt saját felhasználásra szánják. Az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat megtartotta a kis villamosenergia-termelőkre vonatkozó rendszer általános célját; a kis létesítmények meghatározásához azonban küszöbértéket vezetett be. Ennek célja a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés megcélzása volt, valamint annak az eshetőségnek a figyelembevétele, hogy a nagy méretű létesítmények aránytalan adóelőnyt élvezhetnek. Ez azonban annak a lehetőségnek a korlátozásához vezetett, hogy mentességben részesüljenek az olyan kis létesítmények, amelyek saját maguk által, saját felhasználásra előállított, már megadóztatott nem megújuló energiaforrásokból származó villamos energiát fogyasztanak. Az elnökség ezért módosította a kompromisszumos szöveg vonatkozó rendelkezéseit. Ennek eredményeként a tagállamoknak lehetőségük lesz: a) mentesíteni az adófizetés alól a saját felhasználásra történő villamosenergia-termelést, amennyiben a felhasznált energiatermékek nem adóköteles energiatermékek (szélenergia, napenergia, hulladék stb.). Ezzel a cél a nem hivatásos vagy a nagyon kis termelők szükségtelen termelési terheinek elkerülése, valamint az ilyen létesítmények fejlesztésének ösztönzése; b) mentesíteni az irányelvvel összhangban már megadóztatott energiatermékekből előállított villamos energiát. Ez azokra az esetekre vonatkozik, amikor az ipari folyamatokban felhasznált villamos energiát a gyártó saját felhasználásra állítja elő, például földgázból.
16. Néhány delegáció kérésének vizsgálatát követően az elnökség úgy határozott, hogy az irányelv hatálya alól kizár minden fűtési célra használt hulladékot. A jövedéki adó formájában jelentkező többletterhet a hulladékgyűjtő és -ártalmatlanító vállalkozások által nyújtott szolgáltatások árának emelkedését válthatja ki. Ennek következtében gyakoribbá válhat az, hogy az egyes létesítmények maguk égetik el a hulladékot, ami megfelelő infrastruktúra hiányában a káros gázokkal történő légszennyezés növekedéséhez vagy – az EU-n kívülre történő hulladékkivitel fokozódása miatt – kibocsátásáthelyezéshez vezethet. Ezért – az elnökség szerint – indokolt fenntartani a hulladék kizárását az energiaadó-irányelv tervezetének hatálya alól.

17. A kompromisszumos szövegben néhány módosításra került sor a jogbiztonság garantálása céljából, valamint annak érdekében, hogy a jövőbeli energiaadó-irányelv összhangba kerüljön a többi vonatkozó jogalkotási aktussal. Különösen az (EU) 2018/2001 irányelv (megújulóenergia-irányelv, RED II) IX. mellékletének jövőbeli módosításai esetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a jövőbeli energiaadó-irányelv III. mellékletének módosítása céljából annak érdekében, hogy az összhangba kerüljön a RED II felülvizsgált változatával. Emellett a fejlett bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biogáz előállítására szolgáló alapanyagok listája (az energiaadó-irányelv kompromisszumos szövegének III. melléklete) tekintetében is sor került a kért módosításokra.
18. Annak érdekében továbbá, hogy a nettó fűtőértékek átváltási táblázata (az energiaadó-irányelv kompromisszumos szövegének II. melléklete) összhangba kerüljön a Kombinált Nomenklatúrával (KN), az elnökség aktualizálta a „Termék neve” oszlopban szereplő leírásokat, valamint néhány KN-kódot.
19. A kompromisszumos szöveg korábbi változatában az szerepelt, hogy a Tanács végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el bármely energiatermék kategóriájának megváltoztatása céljából, amennyiben az adott energiatermék kategóriája nincs összhangban annak környezeti teljesítményével. A vita során azonban hangsúlyozták, hogy az EUMSZ értelmében az alapjogiaktust általában nem lehet végrehajtási jogi aktussal módosítani. Az energiatermék-kategória megváltoztatását az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat lényeges elemének lehetne tekinteni. Jogilag életképes lehetőségként felmerült továbbá a felhatalmazás felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéssé történő átalakítása, és az elnökség ennek megfelelően módosította a kompromisszumos szöveget.
20. A preambulumbekkezdésekben további kiigazítások történtek az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat rendelkező részével való összhang érdekében.
21. A delegációk néhány egyéb kérdéssel kapcsolatban megismételték jól ismert álláspontjukat. Az elnökség azonban nem nyitotta meg újra a megbeszéléseket, mivel úgy véli, hogy ezeket a kérdéseket az előző évek során alaposan megvitatták, és a szöveg törekeny kompromisszumot tükröz.

IV. A LEHETSÉGES TOVÁBBI LÉPÉSEK

22. Az elnökség úgy véli, hogy a tárgyalások aktuális állása kényes egyensúlyt tükröz a delegációk eltérő nézetei között, figyelembe véve a versenyképesség szempontját is, amelyet a közelmúltban számos delegáció kiemelt. A tárgyalások kezdete óta az energiaadó-irányelvre vonatkozó javaslat valamennyi kérdéséről részletes megbeszélések folynak, és a delegációk álláspontja általában jól ismert, bár némelyik álláspont időközben változott.
23. A delegációk álláspontjának összeegyeztetése érdekében azonban még további munka szükséges. Az elnökség azt is elismeri, hogy a kompromisszumos szövegen még el kell végezni néhány technikai kiigazítást, valamint a jogi felülvizsgálatot. Az elnökség megjegyzi, hogy a delegációk elkötelezettek amellett, hogy az eddig elért eredmények alapján folytassák a munkát.

V. KONKLÚZIÓ

24. A fentiek fényében a lengyel elnökség felkéri a Tanácsot, hogy nyugtázza e jelentést annak érdekében, hogy a tárgyalásokon – az eddig elért eredményekre építve – előrelépés történjen.
